

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**ТУРИЗМ
У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
У 2020 РОЦІ**

Статистичний збірник

Чернівці
2021

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління аналізу даних статистичних спостережень
Відділ аналізу даних демографічної та соціальної статистики**

За редакцією **Галини Петрової**
Відповідальні за випуск: **Марія Коропотницька, Галина Брухович**

Для підготовки статистичного збірника використані дані форм державних статистичних спостережень № 2-ОЗ ІНВ, 1-туризм, 1-КЗР, 3-УЖД, 5-УЖД, “Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)”, адміністративні дані 7-нк, 1-ТУР, 7-нк, 80-а-РВК, 2-рвк(2) кіно(відео)показ, 2-ФК, 5-ФК. Інформація з міграції населення сформована на основі наявних адміністративних даних щодо зміни реєстрації постійного місця проживання. Збірник вміщує дані Держстату щодо суб’єктів туристичної діяльності, готелів та аналогічних засобів розміщування за регіонами України.

Розрахований на широке коло читачів.

Головне управління статистики у Чернівецькій області

Адреса: вул. Головна, 249-А, м.Чернівці, Україна
телефони: 55-09-42, 58-15-05
факс: 58-19-33, електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
вебсайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

**Розповсюдження статистичних видань
Головного управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м. Чернівці, вул. Головна, 249-а, каб. 401
- телефон: **58-14-78**

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник “Туризм у Чернівецькій області” пропонує Вашій увазі статистичну інформацію, яка характеризує розвиток туризму.

Статистичний збірник складається з чотирьох розділів, у яких містяться дані про основні показники туристичної діяльності, готельного господарства, про мережу та відвідування закладів культури та дозвілля. Збірник також містить дані про грошові витрати домогосподарств на відпочинок, культуру, ресторани та готелі. Крім того, наведені дані про капітальні інвестиції та міграцію населення.

Показники наведені по районах області та містах обласного значення за 2000–2020 роки. Інформація по містах обласного значення та районах наведена відповідно до адміністративно-територіального устрою, який діяв до набрання чинності постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року №807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів». Збірник містить міжобласні співставлення за окремими показниками. Дані за регіонами України наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної республіки Крим і м.Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

До окремих показників збірника наведено методологічні пояснення.

Окрема інформація по районах не публікується у зв’язку з її конфіденційністю. Конфіденційною інформацією (у відповідності до ст. 21 Закону України “Про державну статистику”) є первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення статистичних спостережень та статистична інформація, на підставі якої можна визначити інформацію щодо конкретного респондента.

Відділ аналізу даних демографічної
та соціальної статистики

СКОРОЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

%	–	відсоток
грн	–	гривня
дол. США	–	долар США
м.	–	місто
млн	–	мільйон
од	–	одиниць
тис.	–	тисяча

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

Тире (–)	–	явищ не було
Крапки (...)	–	відомості відсутні
Нуль (0; 0,0)	–	явища відбулися, але у вимірах менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (×)	–	заповнення рубрики за характером побудови таблиці немає сенсу
Символ (к)	–	дані не оприлюднюються з метою забезпечення вимог Закону України “ Про державну статистику ” щодо конфіденційності статистичної інформації
“з них”, “у тому числі”	–	означає, що наведено не всі доданки загальної суми. Трапляються випадки, коли наведено всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку

ЗМІСТ		стор.
ПЕРЕДМОВА		3
СКОРОЧЕННЯ		4
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ		4
1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ		9
1.1. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності у 2020 році		14
1.2. Кількість суб'єктів туристичної діяльності		14
1.3. Кількість туроператорів та турагентів по містах та районах у 2020 році		15
1.4. Кількість і вартість реалізованих туроператорами та турагентами туристичних пакетів у 2020 році		16
1.5. Кількість і вартість реалізованих туроператорами та турагентами туристичних пакетів по містах та районах у 2020 році		18
1.6. Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за видами туризму.....		21
1.7. Динаміка кількості туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності у 2000–2020 роках		21
1.8. Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, по містах та районах у 2020 році		22
1.9. Розподіл туристів за метою поїздки та видами туризму у 2020 році		23
1.10. Розподіл туристів за метою поїздки у 2005–2020 роках		25
1.11. Розподіл туристів за країнами, до яких вони виїжджали у 2015–2020 роках		26
1.12. Розподіл іноземних туристів за країнами, з яких вони прибули у 2015–2020 роках		29
1.13. Розподіл мігрантів за потоками і типом поселень у 2020 році....		30
1.14. Обсяги експорту послуг туристичних агентств та бюро подорожей у 2000–2012 роках		31
1.15. Обсяги експорту та імпорту послуг, пов'язаних з подорожами у 2013–2020 роках		31
1.16. Капітальні інвестиції у 2010–2012 роках		32
1.17. Капітальні інвестиції у 2013–2020 роках		32
1.18. Витрати туроператорів на послуги сторонніх організацій, що включені до вартості туристичних пакетів, у 2020 році		33
1.19. Грошові витрати домогосподарств на відпочинок і культуру у 2005–2019 роках		34

1.20.	Грошові витрати домогосподарств на ресторани та готелі у 2005–2019 роках	34
2.	ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОТЕЛІВ	35
2.1.	Загальна характеристика готелів та аналогічних засобів розміщування у 2020 році	37
2.2.	Розподіл готелів та аналогічних засобів розміщування за розміром закладів по містах у 2020 році.....	37
2.3.	Кількість місць у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2020 році	38
2.4.	Кількість осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування, по містах та районах у 2020 році	38
2.5.	Кількість іноземців, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2020 році	38
2.6.	Кількість осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування, по містах та районах у 2000–2020 роках	39
2.7.	Кількість обслугованих приїжджих та іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування у 2000–2020 роках	40
2.8.	Загальний час перебування приїжджих та іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування у 2000–2020 роках	40
2.9.	Кількість ночівель осіб у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2020 році	41
2.10.	Кількість ночівель іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2020 році	41
2.11.	Розподіл іноземців, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування, за країнами, з яких вони прибули	42
2.12.	Індекси споживчих цін на проживання у готелях у 2000–2020 роках.....	44
3.	КУЛЬТУРА ТА ДОЗВІЛЛЯ	45
3.1.	Окремі заклади культури у 2000–2020 роках.....	46
3.2.	Бібліотеки, демонстратори фільмів та клубні заклади у 2000–2020 роках.....	47
3.3.	Заклади культури та мистецтва по містах та районах у 2020 році	48

3.4.	Спортивні споруди у 2000–2020 роках	49
3.5.	Кількість осіб, які займаються спортом при спортивних відділеннях ДЮСШ, за видами спорту у 2020 році	50
4.	МІЖРЕГІОНАЛЬНІ ЗІСТАВЛЕННЯ	51
4.1.	Кількість туроператорів та турагентів за регіонами у 2020 році	52
4.2.	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за регіонами у 2020 році (юридичні особи).....	53
4.3.	Кількість туристів, обслугованих турагентами, за регіонами у 2020 році (фізичні особи-підприємці)	54
4.4.	Розподіл туристів, обслугованих туроператорами і турагентами, за метою поїздки та регіонами у 2020 році (юридичні особи).....	55
4.5.	Розподіл туристів, обслугованих турагентами, за метою поїздки та регіонами у 2020 році (фізичні особи-підприємці)....	57
4.6.	Кількість туристичних пакетів, реалізованих туроператорами та турагентами, за регіонами у 2020 році	59
4.7.	Вартість туристичних пакетів, реалізованих туроператорами та турагентами, за регіонами у 2020 році	61
4.8.	Готелі та аналогічні засоби розміщування за регіонами у 2020 році	63
4.9.	Кількість номерів у готелях та аналогічних засобах розміщування за регіонами у 2020 році.....	65
	МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	66

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ
ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ
РОЗДІЛ І

Рекреаційні ресурси області

Чернівецька область, або ще як її називають Буковина, знаходиться на південному заході України та розташована в трьох природно-географічних зонах: лісостеповій, яка займає Прут-Дністровське межиріччя; передгірській, розташованій між Карпатами та рікою Прут; і гірській, яка охоплює Буковинські Карпати. Площа області складає 8,1 тис.км², 1,3% від території України. Місто Чернівці (обласний центр) порівнюють з найгарнішими європейськими містами.

Відстань від обласного центру до Києва близько 650 км. Область межує з Молдовою та Румунією, Івано-Франківською, Терно-пільською та Хмельницькою областями України.

На 1 січня 2021 року в області, за оцінкою, проживало 896,6 тис. осіб, з них 388,4 тис. осіб мешкало в міській місцевості, 508,2 тис. осіб – у сільській місцевості.

У 2020 році міграційне скорочення населення становило 523 особи, що в розрахунку на 1000 жителів становило 0,6 осіб.

В інші регіони України та за межі країни вибуло 2659 осіб, а прибуло – 2136 осіб.

За даними перепису населення 2001 року на території області проживали представники 76 національностей. Національну основу населення складали українці – 75,0% від загальної кількості населення. Частка румунів становила 12,5%, молдован – 7,3%, росіян – 4,1%, поляків – 0,3%, білорусів та євреїв – по 0,2% та інших національностей – 0,4%.

Цікава історія краю та міста, парки, сквери, затишні вулички з вишуканою австрійською архітектурою, смачна кухня і доброзичливе відношення місцевих мешканців нікого не залишать байдужим.

Тут поєднуються живописні гірські ландшафти та мальовничі ліси передгір'я, численні річки й джерела лікувальних мінеральних вод, заворожує краса лісів і гірських лук, багатих на мисливську фауну, гриби та ягоди. Не можуть не причарувати зразки традиційного народного будівництва й ужиткового мистецтва – живі носії своєрідності буковинського фольклору. Буковина входить до п'ятірки областей України, які володіють найбільшою природо-заповідною територією. Тому туризм, як вид економічної діяльності, посідає особливе місце в економіці Чернівецької області.

Область є регіоном багатопрофільного літнього та зимового гірсько-спортивного туризму, масового пізнавально-оздоровчого відпочинку, а також бальнеологічного лікування.

Оспіваний у піснях Вижницький район, розташований на заході Чернівецької області у передгір'ї Карпат по течії річок Черемош і Сірет. Туристичний потенціал району зумовлений насамперед наявністю великої кількості пам'яток різних історичних епох і етнічних культур, багатою палітрою культурних звичаїв і традицій, вигідним географічним становищем. Візитною картою Вижниччини є лагідна чарівність природи, чисте духмяне повітря, прозорі води гірських водоспадів. Вижницький район розташований біля підніжжя гір, який називають ворітьми у Карпати, один із наймальовничіших куточків Буковини володіє багатьма компонентами туристично-рекреаційних ресурсів і являє собою потенційний район поліпрофільного пізнавально-оздоровчого відпочинку і лікування. Популярні види відпочинку: гірськолижний, пішохідний, водний, велосипедний та кінний туризм, скелелазіння, культурно-пізнавальний та сільський "зелений" туризм.

Гірськолижний комплекс "Мигово", розташований на висоті 500 м над рівнем моря біля підніжжя мальовничих вершин Буковинських Карпат, одне з найкращих місць для катання на лижах. Буковинський гірськолижний комплекс розташований неподалік урочища Солонець, відомого родовищами мінеральних вод. Мальовниче розташування в гірській долині поєднується з близькістю до Чернівців – усього 60 км від обласного центру. На схилах гори Мала Кічера розташовані 2 спуски довжиною 1100 і 1300 м, що обслуговуються двома бугельними підйомниками довжиною 1000 та 600 м. Мальовнича природа гір, неповторний буковинський колорит, комфортні готелі, смачна українська, європейська, гуцульська кухня та безліч розваг створюють найкращі умови для відпочинку. Комплекс підійде як для тих, хто любить активний відпочинок, так і для любителів спокійного сімейного відпочинку.

Помірний клімат, Карпатські краєвиди здавна приваблюють як любителів туристичних стежок, так і цінителів гірських мінеральних джерел.

На правому березі річки Прут знаходиться чудове невеличке містечко Герца із затишними вулицями та стародавніми будівлями, працюючими та гарними людьми. На півдні **Герцаївський район** межує з Румунією і тому не випадково, що 91,5% населення району – румуни. Район славиться стародавніми церквами, а також Банченським Святвовзнесенським чоловічим монастирем, який був побудований у 1993 році.

У південній частині області площею в 686 км² розташований **Глибоцький район**, який насичений пам'ятками дерев'яної архітектури. Тут зосереджені найбільш давні храми хатнього типу. До туристичних ресурсів Глибоччини належать заповідний комплекс “Дуб Штефана Великого” у с.Валя-Кузьмина, Лісове озеро в Глибоці, Червонодібровська Січ, приватні заклади відпочинку. Також у районі знаходиться найвищий пагорб – Кирилівський горб, розташований на південному заході від с.Кам'янка. Висота його становить 478 м над рівнем моря.

У північно-західній частині Чернівецької області на правому березі Дністра знаходиться **Заставнівський район**. Район розташований у зоні лісостепу, переважаючими ґрунтами є чорноземи. У більшості чорноземні поля чергуються з мальовничими краєвидами і джерельними струмками, які мають лікувальні

властивості. Сама Заставна – центр району – не може похвалитися визначними пам'ятками архітектури, хоча поселення на території міста відоме ще з 1589 року. Про те, що люди жили тут здавна, свідчать залишки курганів на захід від центру Заставнівщини. Саме місто славиться своїм уродженцем, відомим майстром історичного живопису Миколою Івасюком.

У лісостеповій зоні Прут-Дністровського межиріччя північно-східної частини області розташований **Кельменецький район**. На території району знаходиться 18 пам'яток археології. Туристична інфраструктура Кельменецького району останніми роками почала розвиватися активніше: на березі Дністра вже збудовано декілька туристичних баз.

У південно-західній частині області знаходиться **Кіцманиця** – один із найстаріших районів у Чернівецькій області. Історія району сягає в сиву давнину. Тут знайдені пам'ятки культури землеробських племен Трипільської культури IV-III тисячоліття до н.е., пам'ятки культури бронзового періоду II тисячоліття до н.е., а

також досить поширені пам'ятки ранньозалізного віку. На території с.Мамаївці виявлено 20 археологічних пам'яток. Найдавніший храм Буковини

“Вознесінська церква” знаходиться в с.Лужани. У с.Чорторія є озеро “Лебедине” – орнітологічний заказник, де живуть благородні птахи – лебеді.

У південно-східній частині Чернівецької області, на лівому березі ріки Прут, у лісовій зоні розташований **Новоселицький район**, який багатий на мінеральні води. Їх родовища виявлені в селах Щербинці, Черленівка, Драниця, Бояни, Магала. У с.Щербинці є джерело сірководневої води, яка

використовується для оздоровлення хворих.

Далі гірською дорогою на південь на кордоні з Румунією, у найвищій частині Українських Карпат розпочинається **Путильщина** – один із наймальовничіших куточків гірської Буковини. Серед гір у мальовничій долині протікає річка Путилка – найбільша притока річки Черемош. За характером рельєфу більшість території Путильщини – гори. Тут знаходяться найвищі точки Покутсько-Буковинських Карпат – Яровиця (1574 м), Томнатик (1565), Лісова (1478). Територія району покрита лісами, де пануючими породами є ялина, ялиця та бук звичайний. У лісах краю росте понад 50 видів рослин, водяться різноманітні тварини та птахи.

У чарівному куточку в східній частині Чернівецької області розташований **Сокирянський район**, який приваблює, перш за все, чудовими краєвидами, дністрянськими крутосхилами, зеленими лісовими масивами, буйним весняним цвітінням і щедрістю осінніх садів. Районний центр – місто Сокиряни лежить у долині маленької річечки Сокирянки, яка впадає в

Дністер – гордість і окрасу краю. На пагорбах Дністра серед мальовничих скель у нерукотворних печерах розташувався один з декількох на території України печерних монастирів – Свято-Миколаївський (заснований у XI – XII столітті).

На річці Сірет розташоване справжнє місто-сад Сторожинець. Дві третини всієї площі **Сторожинецького району** займає Буковинське передгір'я, одну третину – Буковинські Карпати. У державному дендропарку росте до 1200 видів дерево-чагарникової рослинності. Крім цього, є

розсадник площею 5 га, два штучні ставки, альпінарій, ботанічний майданчик. На території району проводять служби 42 церкви та костьолов, які є пам'ятками архітектури XVII-XIX століть.

За 70 км від Чернівців у північно-східній частині розташований **Хотинський район**. Центр Хотинського району – стародавнє місто Хотин, яке знаходиться на відстані 69 км від міста Чернівці. На самому березі Дністровського водосховища розташувалась Хотинська фортеця – одне із Семи чудес України, де відбувається фестиваль “Битва націй”. Також у Хотині в центральній частині міста є краєзнавчий музей. Поряд з музеєм знаходиться Свято-Покровська церква, яку будували в 1867-1868 роках.

Багата буковинська земля на природні об'єкти, архітектурні пам'ятки, історичні події завжди була та залишається краєм гостинним і цікавим у туристичному сенсі.

Розвиток туризму в Чернівецькій

Культурно-етнографічна спадщина нашої області, наявність унікальних архітектурних пам'яток, толерантна атмосфера слугує добрим фундаментом

розвитку туристичної галузі.

Упродовж 2020 року в Чернівецькій області діяло 55 суб'єктів туристичної діяльності (у 2019 році – 79), серед них 50,9% – підприємства-юридичні особи та 49,1% – фізичні особи-підприємці. Із загальної кількості туристичних підприємств 6 – туроператори, 49 – турагенти.

Послугами туристичних організацій області скористалися 7,8 тис. осіб (усі громадяни України), яким було реалізовано 2,8 тис. туристичних пакетів на загальну вартість 53,0 млн.грн.

Вітчизняні туристи у 2020 році за сприяння туристичних організацій виїжджали в 35 країн світу (у 2019 році – 57). Країнами-лідерами з прийому наших туристів стали: Туреччина – 2,6 тис., Єгипет – 2,1 тис. та Болгарія – 1,9 тис. осіб.

У межах держави було охоплено поїздками 538 туристів-громадян України або 6,9% від загальної кількості обслугованих туристів.

Найбільш популярною метою подорожей для усіх категорій туристів залишається дозвілля та відпочинок. З такою метою у 2020 році подорожувало 7,8 тис. осіб (99,3% від загальної кількості).

Пріоритетним напрямком екологічно збалансованого туризму на Буковині є розвиток сільського зеленого туризму. Свої послуги туристам пропонують приватні садиби сільського зеленого туризму, які здатні максимально задовольнити туристичні потреби мешканців області та її гостей. Більша частина з них розташована в Буковинських Карпатах.

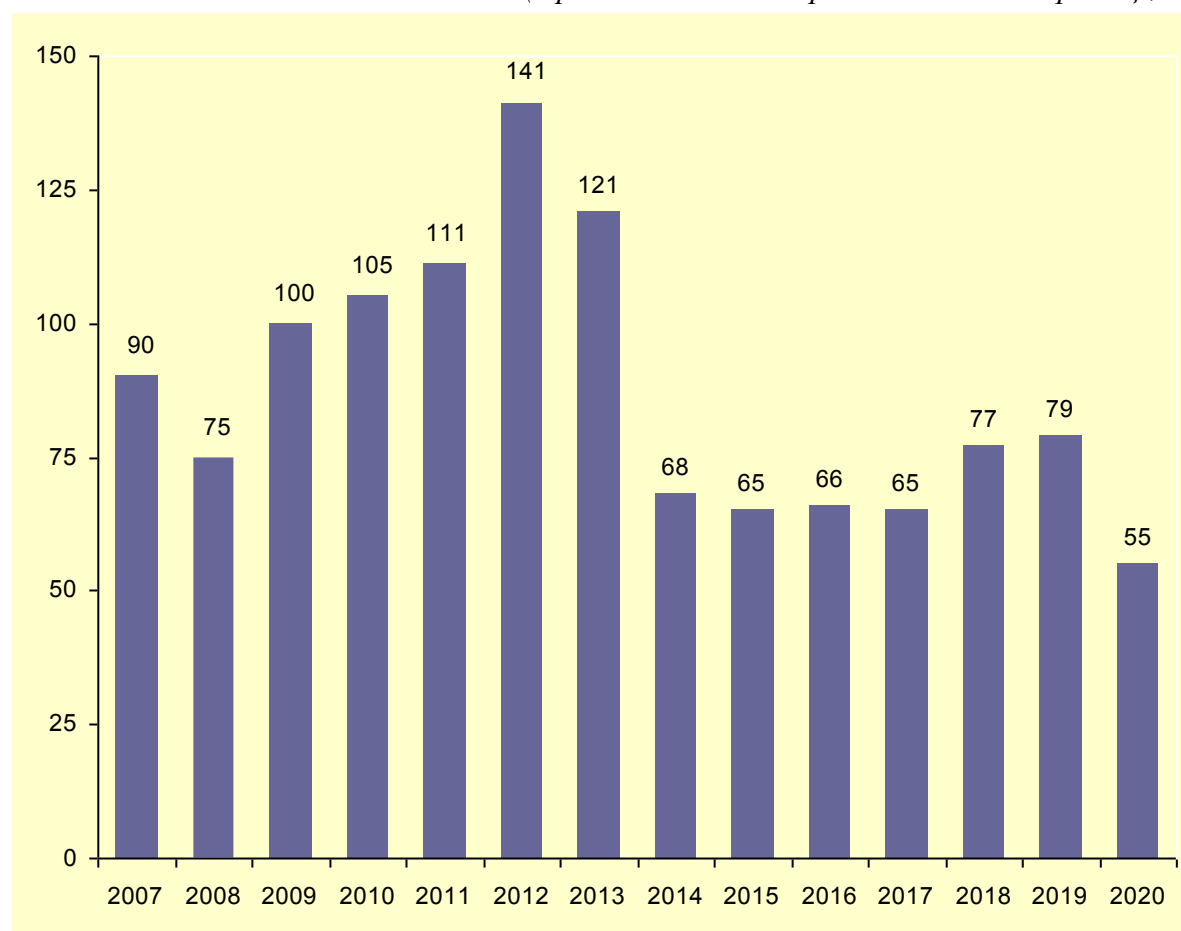
1.1. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності у 2020 році

(од)

	Кількість суб'єктів туристичної діяльності, усього	У тому числі	
		юридичні особи	фізичні особи-підприємці
Усього	55	28	27
у тому числі за видами туристичної діяльності			
туроператори	6	6	–
турагенти	49	22	27

1.2. Кількість суб'єктів туристичної діяльності¹

(юридичні особи та фізичні особи-підприємці; од)

¹ Тут і надалі (табл. 1.6, графіки 1.7, 1.10) до 2011 року включно – за адміністративними даними ф.№1-ТУР управління інфраструктури та туризму обласної державної адміністрації, починаючи з 2012 року – за даними статистичного спостереження ф.№1-туризм (річна) “Звіт про туристичну діяльність”.

Упродовж 2020 року в області діяло 6 туроператорів та 49 турагентів. Із загальної кількості туристичних підприємств 50,9 відсотка – підприємства-юридичні особи та 49,1 відсотка – фізичні особи-підприємці.